

(Нови репортер, 24.3.2010)

У Србији је током прошле седмице обиљежена годишњица великог албанског насиља на Косову и Метохији, када су се на мети нашли Срби, њихова имовина, споменици културе и светиње Српске православне цркве. Из својих домова протјерано је више од 4.000 људи. Био је то други велики погром који су Албанци починили у миру откако је, последице НАТО - бомбардовања, над покрајином успостављен протекторат УН. У јуну 1999. године, у присуству међународних снага, прогнано је више од четврт милиона Срба, Рома и других неалбанаца. У другом таласу албанског насиља, 17. марта 2004. који се памти као "Кристална ноћ на Косову", убијено је 19 особа - од тога осам Срба и 11 Албанаца. За само два дана повријеђене су 954 особе, међу њима 143 српске националности и десетине припадника међународних снага који су се сукобили са Албанцима, штитећи Србе и њихову имовину од напада. Уништена су и 72 возила УН. Протјерано је 4.012 Срба, етнички очишћено шест градова и девет села, а порушено је, запаљено или тешко оштећено 935 српских кућа.

Посебна мета Албанаца било је духовно наслијеђе и градитељска баштина српског народа, па је срушено, запаљено или тешко оштећено 35 вјерских објеката, међу којима 18 споменика културе. До темеља су срушени и манастир Девич код Србице и конаци манастира Светих архангела код Призрена. У Призрену су изгорјеле и цркве Богородице Љевишке из 14. вијека и светог Ђорђа из 16. вијека, на чијем је своду исписана пријетећа порука: "Смрт Србима". Уништена је Призренска богословија, епископско сједиште у Призрену, оскрнављена српска гробља, при чему нису поштеђене ни гробнице светог Јоаникија Девичког у манастиру Девич код Србице и цара Душана у манастиру Светог архангела у Призрену.

Представници међународне заједнице оцијенили су тада да је "етнички мотивисано насиље" над Србима на Косову и Метохији "планирано и добро оркестрирано". Према незваничним подацима, конце мартовског погрома вукао је Рамуш Харадинај, један од команданата терористичке ОВК, док је кључну улогу у Призрену, Урошевцу и Ораховцу имао Самедин Џезаири, познат као "командант Хоџа", исламски терориста који је на Косово стигао да изгради огранак "Алахове армије".

Послије погрома над Србима, ухапшено је 270 Албанаца, а 143 особе су осуђене, већина

на новчане, а 67 на затворске казне, али не и главни актери из политичких структура и редова бивше ОВК. О погрому Срба у овој покрајини, кобном дану, организаторима злочина, улози међународне заједнице, политици званичног Београда, али и о случају “Артемије” у интервјуу за “НР” говорио је предсједник Српског националног вијећа сјеверног Косова Милан Ивановић.

Нови Репортер: Током прошле седмице, 17. марта, обиљежена је шеста годишњица од избијања највећих етнички мотивисаних сукоба на Косову од доласка међународних снага у покрајину, у којима је 19 цивила изгубило живот, те уништене многе српске светиње. Да ли се може очекивати да организатори и починиоци тог насиља напоскон буду изведени пред лице правде и кажњени?

Ивановић: У току ових готово 11 година, уверили смо се да злочини над Србима и даље остају некажњени. Организатори и аспиратори тих злочина остају некажњени. Највећи талас етнички мотивисаног насиља десио се 17. марта 2004. и у њему је учествовало преко 60.000 Албанаца. Иако се поменуто насиље десило пред лицем света, пред телевизијским камерама, почињени злочини ни до дан-данас нису кажњени. То је јасна порука и охрабрење Албанцима да је насиље над Србима дозвољено, да је сезона лова на Србе и даље отворена, те да злочинци немају разлога за бригу. Очигледно је да менторима албанске независности много више смета демократски отпор Срба на Косову имплементацији и наметању независности, него што сметају албански злочини, који су довели до убијања и киднаповања хиљада Срба, до трговине људским органима, етничког чишћења преко 250 хиљада Срба, паљења и рушења око 150 српских православних цркава и манастира... Менторима независности то није у интересу, јер су управо они сценаристи и организатори стварања овакве мафијашке државе. Они Србе покушавају направити дежурним кривцима без обзира на то где се они налазили – било на Косову или у БиХ.

Нови репортер: Како гледате на посљедњу посјету министра иностраних послова Француске Бернара Кушнера Приштини, те његову изјаву да, наводно, никад није чуо за “Жуту кућу”, иако је једно вријеме обављао дужност шеф УМНИК-а на Косову?

Ивановић: Могу слободно рећи да се Кушнер вратио на место злочина. Етничко чишћење Срба са Косова и највећи број злочина десио се у његово време, док је обављао функцију шефа УМНИК-а. Киднаповане Срба и трговина људским органима узело је маха баш у време Кушнера. Он објективно сноси кривицу због тога. Стога не треба да чуди његова неуротична и хистерична реакција на питање новинара о “Жутој кући”. Напад на новинара само је његов покушај да се кривица пребаци на некога другог,

јер сигурно је да о свим тим злочинима он зна много. Испало је да су новинари луди и да њих треба лечити када постављају питања о злочинима над Србима. Очигледно је да је реч о реакцији због синдрома кривице коју Кушнер објективно носи, а све због свих немилих дешавања која су се десила у време његовог мандата на Косову.

Нови репортер: А како бисте прокоментарисали садашњу улогу и позицију међународног фактора на Косову?

Ивановић: У последње време албански ментори из Брисела и Вашингтона покушавају ситуацију на Косову приказати много бољом од стварне. Стање је, међутим, из дана у дан, све теже. Они покушавају да оперу руке, да извуку своје безбедносне структуре, те да заокруже ову квазидржаву. Први корак је долазак Еулекса и пребацивање одговорности на њих. Они, нажалост, не раде у оквиру Резолуције 1244. Та мисија спроводи Ахтисаријев план који су одбацили и Србија и Уједињене нације, тако да у овом тренутку, припадници међународне мисије, Еулекса прије свега, обављају улогу која је ван њиховог мандата. Све то довело је до додатног погоршавања и дестабилизације прилика на Косову.

Нови репортер: Косовски Албанци су у различитим фазама користили различите методе у јачању својих позиција на међународној политичкој сцени. У чему се данас састоје њихови напори, с циљем легализација насилне сецесије Косова од Србије?

Ивановић: Велики број земаља није признао независност Косова. Албанцима се није испунила жеља да их призна половина чланица Уједињених нација. Тренутно се чека одлука Међународног суда у Хагу, тако да влада затишје у признавању независности Косова. Постоје покушаји да се притисцима на српску власт изнуди имплицитно признање. Да се успоставе такозвани добросуседски односи, као да је Косово друга држава, а не део територије Србије, да српско руководство уђе у разговоре са нелегалним косовским институцијама, да Србија не спречава чланство Косова у међународним организацијама... Значи, покушава се постепено, по принципу корак по корак, доћи до признавања независности Косова и Метохије. Ми се надамо, да осим декларативног изјашњавања Београда, наше власти неће, а то немају ни право, подлећи пред тим притисцима. Према Уставу, држава је, односно свака власт, обавезна да брани територијални интегритет државе.

Нови репортер: Да ли сматрате да актуелне власти из Београда довољно чине у

заштити српског живља на Косову?

Ивановић: Не. Власти не чине довољно. Посебно ова актуелна. Нажалост, дошло је до слабљења наших институција на Косову, смањења инвестиција, изостанка било каквих радњи на стварању било каквих економских претпоставки за останак, али и повратак Срба на ово подручје... Такође, видљиво је одсуство расправе о Косову у Скупштини Србији, као и одсуство заједничке политике свих парламентарних странака. Све то говори да садашња власт не предузима све неопходне мере у одбрани Косова и очувању територијалне целовитости наше земље.

Нови репортер: Последњих мјесеци много буре у јавности изазвао је случај “Артемије”. Како ви гледате на њега?

Ивановић: Црква је апсолутно најјача институција и највећи ослонац српског народа на Косову и Метохији. Владика Артемије је као епископ рашко-призренски, више него удвостручио број монаха и свештенства на Косову и Метохији. Изградио је велики број цркава, борио се за српске светиње и српски народ... Он није дозволио да рушитељи наших светиња те светиње обнављају, што је потпуно нормално. Владика Артемије има критичан однос према званичним властима у Београду, у погледу политике. Мишљења сам да није било ниједног разлога да се владика Артемије разреши дужности и тиме ослаби положај Срба на Косову. Он има огромну подршку овдашњег народа и свештенства. Верујем да покушаји његове дискредитације у медијима, који су потпуно затворени и цензурисани, неће успети, те да ће Сабор Српске православне цркве на крају донети једину могућу одлуку - да се владика Артемије врати на место епископа. То је жеља свих верника.

(Разговор водио **Вељко Зељковић**)